

Kmetsko nadaljevalno šolstvo.

STROKOVNI TEČAJ ZA UCITELJE KMETSKIH NADALJEVALNIH ŠOL MARIBORSKE OBLASTI.

Oblastna samouprava mariborske oblasti priredi za učitelje kmetskih nadaljevalnih šol osem tedenski strokovni tečaj, ki se bo vršil v treh delih, in sicer: I. od 3. aprila do 4. maja; II. od 3. junija do 8. junija; III. od 7. oktobra do 19. oktobra 1929. Strokovni tečaj ima namen, nuditi učiteljem toliko teoretičnega in praktičnega znanja iz vseh panog kmetijskega prirodoznanstva in gospodarstva, kolikor ga rabijo za uspešno poučevanje na kmetskih nadaljevalnih šolah. Pouk bo v prvi vrsti praktičen in bo upošteval razmere našega malega in srednjega kmeta.

Tečaj se bo vršil istočasno na Oblastni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru ter na Oblastni kmetijski šoli v St. Juriju ob juž. ž. Na tečaju v Mariboru bodo poleg splošnih predavanj iz kmetijskega prirodoznanstva, predavanja predvsem iz vinarstva in sadjarstva, na tečaju v St. Juriju pa predavanja iz živinoreje, gozdarstva in hmeljarstva. Število udeležencev pri vsakem tečaju je omejeno na 15.

V tečaj se bodo sprejemali v prvi vrsti oni gg. učitelji, ki so že poučevali na kmetsko-nadaljevalni šoli, pa še nimajo strokovnega tečaja, nadalje učitelji, ki so dovršili lanski uvodni tečaj, ter končno učitelji, ki imajo zanimanje in veselje do kmetskega dela ter resno voljo, sodelovati pri kmetski vagoji in pouku odrasle kmetske mladine in ki so službovali najmanj pet let na podeželski šoli. Prošnje, ki jih je priložiti službeno razpredelnilo, je vposlati potom šolskega upraviteljstva neposredno komisarju oblastne samouprave mariborske oblasti najkasneje do 19. marca 1929. V prošnji naj omeni prosilec, ali želi biti sprejet v tečaj v St. Jurij ali v Maribor, vendar si končno dodelitev prosilev pridružuje komisar oblastne samouprave. Vsem gg. učiteljem ki bodo sprejeti v tečaj, je od pristojne šolske oblasti zagotovljen dopust. Udeleženci tečaja bodo imeli stanovanje in hrano na šoli proti plačilu 1950 Din, dve tretjini te vsote plača oblastna samouprava.

Poleg strokovnega tečaja bo še poseben uvodni in metodični tečaj v prvi polovici septembra. Natanko navodila in pogoji za sprejem v uvodni tečaj bodo pravočasno objavljeni v časopisu.

— n Na oblastni kmetijski šoli v St. Juriju ob južni žel. se vrše letos naslednji dvočasni tečaji: 1. Tečaj za oskrbovanje in krmljenje živine, 20. in 21. marca. 2. Tečaj za molžo, oskrbo mleka in napravo domače sira, 22. in 23. marca. 3. Tečaj za precepljevanje in oskrbo sadnega drevja, 3. in 4. aprila. 4. Tečaj za precepljevanje in oskrbo sadnega drevja, specialno za učitelje, 8. in 9. aprila. 5. Tečaj za zelenjadarstvo, specialno za učitelje, 15. in 18. aprila. 6. Tečaj za zelenjadarstvo za druge, 19. in 20. aprila. Prva dva tečaja se vršita zaporedoma, da tvorita celoto in je najbolje, da udeleženci ostanejo pri obeh. Primerena sta zlasti za kmetske sinove in hčere ter kmetske pomočnike posle, katere naj v lastnem interesu dajo gospodarji v tečaj. Sadjarski tečaj in vrtnarski tečaj za učitelje sta primerna zlasti za one učitelje, ki predvidevajo letos obiskovati osem tedenski učiteljski kmetijski tečaj. Stanovanje na zavodu je brezplačno, prehrana stane dnevno 10 Din, za učitelje 12 Din. Udeležba naj se prijavi pravočasno po dopisnici. — Ravnatelj: Ing. Petkovšek.

— n Spričevala za obiskovalce kmetskih nadaljevalnih šol se naročajo za ljubljansko oblast pri komisarju oblastne samouprave, kmetijski oddelki v Ljubljani. Dobijo se tri vrste obrazcev: spričevala ob zaključku dvočasnega kmetske nadaljevalne šole, potrdila o obisku prvega tečaja in spričevala za obiskovalce kmetske nadaljevalne šole za dekleta (gospodinjske nadaljevalne šole).

Osebne zadeve.

— i Za učitelja je imenovan Franc Borko pri Sv. Križu pri Ljutomeru.

— i Ravnatelj ženske meščanske šole v Celju, Josip Brinar, je trajno upokojen. Iz začasne v stalno učiteljsko službo sta prevedena Barbara Marjanovič-Rohr pri Sv. Mariji na Muri in Slavko Majcen v Starci Plaščici.

— i Imenovanje v ljubljanski oblasti. Za provizorične učitelje v ljubljanski oblasti v 5. skupini II. kategorije s 60% položajno plačo ter 1. stopnjo osnovne plače in stanarino po zakonu so imenovani: Milan Mahkota v Turju, Božidar Horvat v Rudniku, Stanislav Dolenc v Podzemljiju, Vladimir Svetin v Dragatušu, Lovro Korenčan v Smiljcu pri Žužemberku, Janko Torel v Velikem trnu, Emili Horvat v Loškem potoku, Konrad Kotnik v Moravčah pri Kamniku, Karl Kušar v Podblici, Bogomir Koleša v Mavčicah, Franc Kramer na Bizičkem, Ivan Bregar v Doljni Topli rebi, Milan Sila v Črmošnjicah, Michael Kramer v Topličah pri Litiji, Vladimir Kovačič v St. Jerneju, Stanko Lampič v Gornji Sušici, Peter Kompoš v Tržiču, Melhijor Dacar v Kočevski Beli, Vladimir Dermota v Smledniku, Miloslav Rak v Rastniku, Branislav Urbančič v Močronogu, Alojzij Dežman v Velikem Podlogu, Stefan Kržin v Starem trgu ob Kolpi, Ladislav Keisel v Reichenau pri Kočevju, Anton Ljubič v Zagradcu, Ivan Jezeršek v Rovtah, Ivan Sirk in Černomlju, Vekoslav Perpar v Korinju, Franc Klun v Zagorju, Marija Mate v St. Gotardu, Angela

Zbirka za „Učiteljska domova“.

UCITELJSKI DOM V LJUBLJANI.

Agneza Staral iz Ljubljane 100 Din, Fran Pavletič iz Vrhnik 100 Din, Josip Bezljaj iz Ljubljane 20 Din, Josip Stritar iz Ljubljane 50 Din, Mara Fabjan iz Ljubljane 50 Din, Fran Ratej iz Holmca 100 Din, Ivan Sumperer iz Adleščev 100 Din, Erna Guzelj-Turk iz Cateža 30 Din, Fran Samec iz Polja 100 Din, Drago in Marija Bentuk iz Hradeckega vasi, vsaka po 10 Din, neimenovana iz Kočevja 20 Din, Adela Reven, Marija Horvats-Nosenova in Ivan Lackner iz Kočevja po 10 Din, Frančka Zavrsanova iz Doblič 50 Din, Janko Bajec iz St. Vida 50 Din, Jerica Čirman iz St. Vida 25 Din, Juraj Režek iz Ljubljane 100 Din, Antonija Albrecht iz Mekinj 50 Din, Marija Hauptman ob Sv. Miklavžu 20 Din, Gizela Ekel iz Novega mesta 30 Din, Julija Berlan iz Dolnjega Logatca 30 Din, Ana Mellina in Iva Zwölf z Uncu po 100 Din, Ana Kosec iz Trebnjega 100 Din, Ivan Demšar iz Zabnje 100 Din, Marija Fister iz Križev 100 Din, Ivan Gantar iz Orchovice 100 Din, skupaj 1675 Din. Vsem darovalcem najlepša zahvala. — Josip Kobal, blagajnik.

UCITELJSKI DOM V MARIBORU.

Izkaz za čas od 1.-9. marca t. l. (Zadnji pomotoma izostalo: Učiteljska tiskarna v Ljubljani 1/2 prispevki od prodanih zvezkov v prid Učit. domu 2923:40 Din. Ob prejemu razlik so darovali: šole: Zalec 130 Din; Sv. Marjeta niže Ptuja 260 Din; Puščava 50 Din; Zg. Sveta Kungota 50 Din; Dolnja Lendava 30 Din; Melinci 100 Din; Frankolovo 100 Din; St. Lenart pri Veliki Nedelji 50 Din; Ptuj, dekliška osnovna šola 250 Din; Breg pri

Slošne vesti.

— Prihodnja številka »Učit. Tovariš« izide zaradi odhoda urednika in ostalih članov vodstva poverjeništva na sejo Glavnega Odборa UJU v Beograd šelet v petek ali v soboto prihodnjega tedna.

— Predlog glede dosege enotnega uravnanja z matičnimi listi in izkazi. Prosvetni oddelki mariborske oblasti je pred kratkim izdal odlok, s katerim urejuje nekatere nejasnosti glede uravnanja z matičnimi listi in izkazi o šolskem napredku. Kmalu za tem odlokom smo prejeli drugega, ki izpoljuje in deloma olahkoča izvedbo nekaterih točk prvega odloka. Pozdravljam dober namen šolske oblasti, ki načenja pripravljati toliko potrebljno poenostavljanje komplikiranega šolskega uravnanja. Zlasti pa že vsa leta sem in vsako leto huje občutimo težino uravnanja z matičnimi listi in izkazi o šolskem napredku. Obe navedeni šolski listini vodimo izza šolskega leta 1921/22., na nekaterih šolah pa še izza šolskega leta 1922/23. Po uvedbi obeli listin si je razne nejasne točke razlagalo vsako učiteljsko društvo po svoje, celo vsaka šola in tu in tam celo posamezni učitelji so z obema listinama poslovali po lastnem, zato različnih predvarkih. Najdeš šole, kjer trde, da so končno došli do pravilnega sestavljanja, numeriranja in jasnega vodenja teh listin, a že sodnjava šola pojmuje in vrši to pravilnost in jasnost zopet drugače. Tudi so tu že leta, ko učenci, deležni teh šolskih listin, dopolnjujejo 14. leto starosti ter izstopajo iz šole. Matične liste teh učencev, v kolikor so došli iz tujih šol, je treba zdaj vračati njihovi prvotni, recimo pristojni šoli, kjer so prvič vstopili. In ravno ob tej priliki se vidijo neprizne posledice neurejenega, neenotnega uravnanja z matičnimi listi. Vso to neenotnost in njej sledče otežkočanje poslovanja s temi listinami smo pa občutili vsa šola sem vse učitelji(ice), zlasti pa upravitelji. Da bo naše delo manj pisarniško in več vzgojnoučeno, da bomo v tej točki šolske administracije nudili naši stanovski organizaciji sedaj ob pripravi novega šolskega zakona zares zrele konkretnje predlage, predlagam, naj poverjeništvo povabi potom učiteljskih društev vse šole, da poročajo o svojih izkustvih s tema šolskima listinama in stavijo morebitne predlage pri učiteljskih društvih, ki odstopijo te predlage v pretres obl. šol. uprav. odsek. Dobrodošla bi bila tudi tozadovna izčrpna poročila v našem stanovskem glasilu.

Mirko Vauda.

— Zdravstveno skrbstvo mladine pri nas in drugod. Moderno vzgojstvo zametuje okosteni formalizem ter stremi za tem, da se harmonično razvijata duša in telo. Starogrško vzgojno načelo: »Zdrav duh v zdra-

tuju 150 Din; Majšperg 110 Din; Sv. Lovrenc na Dravskem polju 150 Din; Holmec Prevalje 100 Din; Cirkovce 70 Din; Ljutomer, dekliška osnovna šola 70 Din; Krog 150 Din; Ljutomer, prosvetni oddelek 120 Din; Slovenjgradec, prosvetni oddelek 150 Din; Sv. Bolzen v Slovenskih goricah 25 Din; Pameč 50 Din; Sv. Jurij ob južni železnici, dekliška osnovna šola 190 Din; Studenice 40 Din; Slovenska Bistrica meščanska šola 150 Din; Makole (čeprav niso dobili razlik) 40 Din; Krčevina 420 Din; Studenice, dekliška osnovna šola 320 Din; Slovenska Bistrica, dekliška osnovna šola 100 Din; Rogatec 160 Din; St. Vid-Ptuj 300 Din; Ormož 356 Din; Štam 110 Din; Veržej 80 Din; Sv. Barbara v Halozah 200 Din; Šmarje, prosvetni oddelek 50 Din; Prosenjakovec 50 Din; Sv. Križ-Ljutomer 250 Din; Žetale 141-75 Din; Slovenjgradec, meščanska šola 50 Din; Apače 29 Din; St. Ilj pod Turjakom 80 Din; Slivnica, Maribor 50 Din; Sv. Trojica v Slovenskih goricah 140 Din; Smartno v Rožni dolini 100 Din; Šmarje 300 Din; Sv. Anton v Slovenskih goricah 150 Din; Jarenina 150 Din; Mežica, meščanska šola 100 Din; Gornja Radgona 300 Din; Martjanci 100 Din; Polje 50 Din; Cresnevec 180 Din; Rušča 190 Din; Maribor, II. dekliška osnovna šola 210 Din. Razen teh še: Maribor, Rataj Štefan, šol. upr. v p. 100 Din; Frenje Megla, šolski uprav. v pok. Sv. Lenart pri Veliki Nedelji 100 Din; Franc Vrcenko, šol. upr. v pok. Slovenjgradec 100 Din; Karl Wretzl šolski uprav. v pok. Ptuj 40 Din; Marija Lovrec, vdova, Cirkovce 15 Din. — Vsem najiskrenje zahvala! — Od razlik je bilo doslej darovanih 9611-75 Din. — M. Kožuh, blagajnik.

vem telesu« postaja danes osnova vsega vzgojnega prizadovanja. Da se ta vzgojni ideal uresniči je potrebno, da zlasti dva faktorja delujejo skupno v prid mladine ter bočnega rodu vobče: šola in zdravnik. Kako blagodejno more vplivati vzajemno delovanje medicine (higijene) in pedagogike nam je pokazal naš marljivi šolski zdravnik g. dr. Franta Mis v zanimivem predavanju »Zdravstveno skrbstvo šolske mladine pri nas in drugod«, ki ga je priredilo ljubljansko učiteljsko društvo ob priliku zborovanja dne 9. m. Zatem, ko je predavatelj podal jasno sliko zdravstvenega stanja osnovnošolske mladine v Ljubljani, je opozoril na higijenske naprave, ki se jih lahko poslužuje naša šolska mladina (poliklinika i. dr.). Kako malo se je še pri nas storilo v tem pogledu, je bilo razvidno iz nadaljnji izvajanj o mladinskom skrbstvu v drugih državah, kjer je imel predavatelj sss priložnost prepričati se o ogromnem delu, ki so ga že izvršili in kjer je črpal svoja bogata izkustva. Zlasti originalna so sredstva in načini, kako navajajo otroke k snagi na Angleškem in v Ameriki. Vse je popolnoma konkretno, prilagođeno načinu otroškega mišljenja, vsled česar so tudi uspehi nad vse zadovoljivi. Tudi z ozirom na pobiranje najbolj razširjene socialne bolezni — tuberkuloze se drugod mnogo storii. Posben uspeh imajo takozvani gozdne šole, kjer sprejemajo samo otroke, ki inklinirajo k tuberkulozi. »Šole« imajo na prostem ali v odprtih paviljonih, pa tudi sicer je vse ravnjanje z njimi usmerjeno tako, da morejo čimprej popolnoma ozdraviti. V Ameriki je na višku skrbstvo za gluhooname in država ter posamezniki store vse, da tudi ti najbednejši izvajajo svoje sposobnosti do najvišje možnosti ter postanejo delazmožni in koristni člani družbe. Tudi na stopnjo duševnega razvoja polagajo mnogo važnosti v najnaprednejših državah, kjer je v tem ozirom individualizacija na višku. Na podlagi posebne eksperimentalne metode določijo inteligenčni kvocijent posameznika. Če se izkaže kot posebno nadarjen, pride v razred nadarjenih (Begabtenklasse); manj nadarjeni pridejo v takozvane pospeševalne razrede, oziroma v šolo za manjnadarjene; za slabome imajo zopet posebne šole itd. Tu je povdarij predavatelj zlasti važnost vpliva bolestnih telesnih pojavov na duševni razvoj ter potek duševnega dela, kar je nujno potrebno, da bi imel vsak vzgojitelj vedno pred očmi. Pa tudi mnogo drugih zelo koristnih pojasnil in nasvetov je podal, ki bo vsakodaj lahko črpal iz njih koristi pri svojem šolskem delu. Vobče je bilo učiteljstvo s predevanjem zelo zadovoljivo in samo v interesu šolske mladine bi bilo še več takih predevanj.

— V Gotovljah je dne 10. t. m. preminil po kratki bolezni šolski upravitelj v pok. g.

Pokret učiteljic.

— Društvo učiteljic v Ljubljani bo imelo občni zbor dne 28. marca t. l. ob 9. uri dopoldne na dekliški šoli pri Sv. Jakobu v Ljubljani. Dnevnji red: 1. Društvena poročila. 2. Volitev častnih članic. 3. Predavanje prof. Minke Skaber netevo: »Pedagoški teden na Dunaju. 4. Slučajnosti. Vabimo k obilni udeležbi, tudi gostje so nam dobrodošli.

Pevski zbor UJU učiteljstva.

— p. Pevski zbor učiteljstva UJU predi dne 6. aprila koncert v Mariboru in 7. popoldne v Trbovljah. Opazujamo tovarišice in tovarišice na ta dva koncerta.

— p. Učiteljski pевski zbor. Ponovno opazujemo na tečaj, ki se prične v nedeljo 17. t. m. ob 10. uri v Glasbeni Matici. Traja do torka do 11. ure in ne do 1. ure, kakor je bilo pomotoma v zadnjem »Tovarišu«. Note prinesite s seboj. Ob tečaju bo g. Adamič obrazložil vse potrebno za nameravano koncertno turnejo v Bolgarijo, ki bi se naj vršila začetkom avgusta t. l.